

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 29 (589) Субота, 17 лістапада 1984 года Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень Цана 2 кап.

Рэктар ГДУ акадэмік АН БССР Б. В. Бокуць —
лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР 1984 г.

ЗАСЛУЖАНАЕ ПРЫЗНАННЕ

Шматгадовая творчая праца рэктара ГДУ акадэміка АН БССР Барыса Васільевіча Бокуця атрымала ўсеагульнае прызнанне і высокую ацэнку — цыкл яго работ «Высокаэфэктывнае нелінейнае пераўтварэнне частаты ў крышталі і стварэнне перабудоўваемых крыніц нагэрантнага аптычнага выпраменьвання», выкананы сумесна з вучонымі шрагу Іншых ВНУ і навукова-даследчых устаноў краіны, удасцены Дзяржаўнай прэміі СССР 1984 года.

Сутнасць даследаванняў гэтага цыкла неадрэда звязана з прымяненнем лазераў — крыніц магутнага светлагага выпраменьвання, якія выклікалі рэвалюцыйныя пераўтварэнні ў навуцы і тэхніцы, біялогіі і медыцыне.

Адным з важнейшых палажэнняў далазернай оптыкі лічыцца прычып лінейнасці ўзаемадзеяння святла з рэчывам. Гэта значыць, што светлыя хвалі не ўзаемадзейнічаюць паміж сабой, а іх распаўсюджванне ў асяроддзі вызначаецца толькі ўласцівасцямі самога рэчыва і ніяк не звязана з інтэнсіўнасцю светлагага патоку. Аднак ужо першыя фізічныя эксперыменты з лазерным выпраменьваннем паказалі, што паводзіны магутнага выпраменьвання ў матэрыялах асяроддзя нельга апісаць, абмяжоўваючыся ўвядзеннямі толькі лінейнай оптыкі. Пад уздзеяннем магутных светлавых патокаў рэчывы могуць прыкметна скажання, што прыводзіць да залежнасці хуткасці распаўсюджвання і паглынання святла ад яго інтэнсіўнасці. Гэтым тлумачыцца шырокае кола новых нелінейных аптычных з'яў: самафаксіроў-

на ў любой сучаснай лабараторыі, якая займаецца праблемамі лазернай фізікі, хіміі, біялогіі і г. д. ёсць аптычныя памнажальнікі, параметрычныя генератары і ўзмацніцелі, у распрацоўку якіх рашаючы ўклад унёс калектыв вучоных сумесна з Б. В. Бокуцем.

Барыс Васільевіч — заснавальнік і прызнаны лідэр нелінейнай крышталіоптыкі — новага напрамку ў сучаснай фізічнай навуцы. Яго імя неразрыўна звязана з гісторыяй развіцця аптычных даследаванняў як у Інстытуце фізікі АН БССР, так і ў Гомельскім універсітэце.

Творчы шлях акадэміка АН БССР Б. В. Бокуця — гэта шлях вучонага, які аддае ўсе свае сілы і талент развіццю айчынай навукі. Які выдатны вучоны і рэктар ён удзяляе велізарную ўвагу выхаванню і росту навуковых кадраў у Гомелі, Мінску, Магілёве і Мазыры. Сам ён з'яўляецца кіраўніком спаранай ім буйной навуковай школы. Амаль усе яго супрацоўнікі, якія працуюць у навуковых лабараторыях універсітэта — моладзь, выхаваная ім практычна са студэнцкіх гадоў. Шматлікія вучні Б. В. Бокуця працуюць цяпер у многіх навуковых арганізацыях і ВНУ рэспублікі.

Адзначаючы разам з Барысам Васільевічам Бокуцем бліскучую навуковую перамогу, хочацца пажадаць яму здароўя, аптымізму, далейшых поспехаў у шматграннай навуковай, арганізаванай і грамадскай дзейнасці.

В. КУШЫНАУ,
вучоны сакратар
аддзялення фізіка-
матэматычных навук
АН БССР.

А. СЕРДЗЮКОУ,
загадчык кафедры
оптыкі ГДУ, дацэнт.

Студэнцкія канферэнцыі

ДАКЛАДЫ НАЗВАНЫ ЛЕПШЫМІ

Студэнты 4-га курса факультэта фізічнага выхавання У. Дубадзелаў і М. Баранюскі прынялі ўдзел у рабоце рэспубліканскай студэнцкай навуковай канферэнцыі ВНУ па медыка-біялагічных навуках, якая праходзіла ў г. Віцебску. Іх даклады былі прысвечаны праблемам удасканалення вучэбна-трэніровачнага працэсу спартсменаў шляхам прымянення трэнажо-

раў, у распрацоўцы і стварэнні якіх аўтары прымаюць актыўны асабісты ўдзел. У прыватнасці, трэнажор для спецыяльнай тэхнічнай падрыхтоўкі страляе з лука (У. Дубадзелаў) дазваляе мадэляваць умовы стральбы і развівае спецыяльныя фізічныя якасці спартсменаў, павышае матурную шчыльнасць заняткаў, можа быць выкарыстаны як гульня. Электронны рэгістр дакладнасці

і хуткасці ў фехтавальшчыкаў (М. Баранюскі) прызначаны для выяўлення хуткасці і дакладнасці складанай матурна-рухальнай рэакцыі не толькі ў фехтавальшчыкаў, але і ў прадстаўнікоў іншых відаў спорту, дзе гэтая рухальная якасць адгрывае важнае значэнне. Названыя прыстававанні дэманстраваліся на розных выстаўках і адзначаны некалькімі граматамі.

Праўленне Віцебскага абласнога медыка-тэхнічнага таварыства ўзнагародзіла У. Дубадзелаў і М. Баранюскіх Ганаровай граматай за лепшыя даклады навукова-тэхнічнай секцыі рэспубліканскай студэнцкай навуковай канферэнцыі па медыка-біялагічных навуках.

У. ВАРКОУ,
загадчык кафедры
тэарэтычных асноў фізічнага выхавання, дацэнт.

3 ПРАЦОЎНАЙ ПЕРАМОГАЙ!

АТРАДЫ «ЭКАНАМІСТ» І «ВІЕЛАГ»
СТАЛІ ПРЫЗЕРАМІ АВЛАСНОГА АГЛЯДУ
АСЕННІХ СЕЛЬГАСАТРАДАУ

Прэзідыум савета абласнога аграпрамысловага аб'яднання, прэзідыум аблсаўпрофа і бюро абкома ЛКСМБ зацвердзілі рашэнне аргкамітэта па выніках абласнога агляду студэнцкіх атрадаў, якія працавалі на нарыхтоўцы бульбы і агародніны восенню 1984 года.

Другое месца прысуджана студэнцкаму атраду «Эканаміст» нашага ўніверсітэта (камандзір А. М. Дземідзенка, камісар Г. К. Котаў). Атрад працаваў у калгасе «Радзіма» Жлобінскага раёна, дзе за 22 дні ўбраў 1922 тоны бульбы. Прадукцыйнасць працы складала 107,9 прац., а сярэдняя заробная плата за дзень — па 4,84 рубля на кожнага байца.

Атрад «Эканаміст» ўзнагароджаны Ганаровай граматай абкома ЛКСМБ і грашовай прэміяй у размеры 1000 рублёў.

Трэцяе месца ў агляде прысуджана атраду «Віелаг» (камандзір С. У. Аўсееў, камісар Л. В. Пастар). Атрад працаваў у падшэфным саўгасе «Рэчка» Веткаўскага раёна. За 24 дні яго байцамі ўбрана 170 тон бульбы і 270 тон агародніны. Прадукцыйнасць працы складала 127,4 прац., сярэдняя заробная плата за дзень — 4 рублі на кожнага байца.

Атрад «Віелаг» ўзнагароджаны Ганаровай граматай абкома ЛКСМБ і грашовай прэміяй у размеры 700 рублёў.

Рэктарат, партком, камітэт ЛКСМБ, прафком студэнтаў горача вышуюць атрады «Эканаміст» і «Віелаг» з выдатнай працоўнай перамогай і заклікаюць усіх студэнтаў, якія прымуць удзел у працоўным семестры змяняльнага года саветага народа 1985 года, калі будзе адзначана 40-годдзе Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, дасягнуць новых, яшчэ больш значных поспехаў на карысць нашай сацыялістычнай Радзімы.

У ПАРТКОМЕ

На чарговым пасяджэнні партыйнага камітэта, якое адбылося ў мінулому сераду, абмеркавана пытанне аб рабоце студэнцкіх атрадаў у летнім працоўным семестры. Са справаздачай выступіла намеснік сакратара камітэта камсамола па арганізацыйнай рабоце, начальнік штаба працоўных спраў універсітэта Г. Шалдукова. Яна дэталёва прааналізавала дасягнутыя вынікі за мінулы працоўны семестр, назвала лепшыя атрады, іх камандзіраў і камісароў, указала таксама на меншыя месца недахопы.

На пасяджэнні парткома ішла размова і аб падрыхтоўцы атрадаў да прадстаўлення працоўнага сезона, аб прыняцці мер па недапушчэнню меншых раўней месца пралікаў.

Партыйны камітэт заслухаў справаздачу маладога ка-

муніста, студэнта эканамічнага факультэта А. Ліпшыка аб выкананні ім патрабаванняў Статута і Праграмы КПСС. Адзначана, што ён паспяхова авалодвае выбранай спецыяльнасцю мае ў асноўным выдатныя адзнакі, аднак часам ухіляецца ад грамадска-палітычнай работы свае асабістыя інтарэсы ставіць вышэй за грамадскія. Партком заагараваў ад студэнта-камуніста працягваць большую актыўнасць ва ўсіх сферах грамадскага жыцця, а ад партыйнага бюро эканамічнага факультэта — больш метаанакіраванай індывідуальнай работы з членамі студэнцкай партгрупы.

На пасяджэнні парткома разгледжаны таксама некааторыя іншыя пытанні ўніверсітэцкага жыцця.

3 АДЗІНЫМІ ІМКНЕННЯМІ

Савецкая моладзь застаецца ў першых радах змагаючыся за мір, за чыстае неба над планетай. Яна прымае актыўны ўдзел ва ўсіх масава-палітычных мерапрыемствах, якія праводзяцца ў нашай краіне ў абарону міру, за разарудку міжнароднай напружанасці. Юнацтва, шчасліваму і акрыленаму, не патрабна новая вайна, якую так імкнуча развясцаць імперыялісты. Таму юнакі і дзяўчаты з'яўляючы свае сілы, волю і імкненні ў агульнай барацьбе за самае дарагое для ўсіх сумленных людзей Зямлі — мір.

Усеакужны тыдзень барацьбы моладзі за разарудку і разабранне, які праводзіўся ў нашай краіне з 10 да 17 лістапада, яшчэ раз яскрава прадэманстравала гатоўнасць маладога пакалення адстаяць сённяшні мірны шчаслівы дзень. Актыўны ўдзел у тыдні прынялі студэнты Гомельскага

дзяржаўнага ўніверсітэта. На ўсіх факультэтах праводзіліся конкурсы палітычных плакатаў, палітычнай песні і палітычнага верша. У прадстаўленых на іх малюнках сродкамі алоўка і пендэля студэнты імкнуліся выкрыць вар'яцкія планы падальшчыкаў вайны, паэтычным словам заклікаць да міру. Змяняльна, што тыдзень прайшоў напярэдадні Міжнароднага дня студэнтаў, у які студэнцкая моладзь свету ў адзін голас закліла аб сваёй салідарнасці, адзінстве ў барацьбе за мір.

У рамках тыдня, 14 лістапада, праведзены адзіны маладзёжны дзень лектара на тэму: «Ідэалагічная барацьба і моладзь у сучасных умовах». У студэнцкай матэматычнага факультэта адбылася сустрэча з лектарам-міжнароднікам, адказным сакратаром праўлення абласной арганізацыі таварыства «Веды» Э. А. Суслонкіным. Лекцыя аб міжнародным становішчы прачытана студэнтам фізічнага факультэта ГДУ.

22 лістапада адбудуцца агульнаўніверсітэцкія мерапрыемствы ў абарону міру — конкурсы па літплакатаў і палітычнай песні.

(Наш кар.)

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат фізічнага факультэта, кафедра вышэйшай матэматыкі горача вышуюць асістэнта гэтага кафедры ПЕНЯЗЯ Уладзіміра Аляксандравіча з вышадку зацвярджання яго ВАКАМ у вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных навук.

БЕЗАДКАЗНАСЦІ БЫЦЬ НЕ ПАВІННА

(СА СПРАВАЗДАЧНАГА ДАКЛАДА КАМІТЭТА ЛКСМБ)

Як паведамылася ў нашай газеце, 29-га кастрычніка ў актавай зале адбылася IX агульнаўніверсітэцкая справаздачна-выбарная камсамольская канферэнцыя. Ніжэй змяшчаецца справаздача з канферэнцыі.

ГАЛОУНАЯ ўвага ў рабоце камсамольскай арганізацыі, сказаў у пачатку справаздачнага даклада сакратар камітэта ЛКСМБ А. Кусяноў, узяўшы павышэнню адказнасці кожнага камсамольца за вынікі вучобы, авалодвання праграмным матэрыялам, а таксама выпрацоўкі актыўнай жыццёвай пазіцыі. У барацьбе за якасць падрыхтоўкі высокакваліфікаванага творчага спецыяліста ў камсамольскай арганізацыі ёсць свае рычагі. На ўсіх факультэтах працуюць вучэбна-выхаваўчыя камісіі, якія кантралююць бягучую пасляхавасць, праводзяць прафілактычную работу. Найбольш абагульненым паказчыкам узроўню вучэбна-выхаваўчай работы з'яўляецца пасляхавасць. Ёе ўзровень — вось крытэрыі ацэнкі намагаючы выкладчыкага калектыву, камітэта камсамола, усяго камсамольскага актыву. ВВК, і, нарэшце, можнага камсамола. У дакладзе была прааналізавана работа вучэбна-выхаваўчых камісій усіх факультэтаў, адзначаны шматлікія недапрабоўкі камітэта камсамола ў гэтым напрамку. Пасляхавасць знаходзіцца ў прамой залежнасці ад наведвання заняткаў. А апошняе, на жаль, знаходзіцца не на высокім узроўні. Так, па выяўляемых прычынах студэнтам працу-

юць значная колькасць вучэбных гадзін. Камітэтам камсамола, камсамольскім бюро факультэтаў трэба звярнуць сур'ёзную ўвагу на тых студэнтаў, якія сістэматычна не ходзяць на заняткі, маюць па сённяшні дзень акадэмічныя запазычанасці.

У справаздачным дакладзе аналізавалася работа штаба «Камсамольскага пражэктара», раджалей факультэцкіх насяненых газет. Указвалася на недахопы ў гэтай справе. Так, камсамольцы ГДУ ўключыліся ў спаборніцтва ў гонар 40-годдзя Перамогі саветскага народа ў Вялікай Айчыннай вайне і за права быць сфатаграфаванымі каля разгорнутага сцяга гарадскога камсамольскай арганізацыі, а насяненны друк «маўчыць» аб гэтым важным палітычным мерапрыемстве. Не знаходзіць адлюстравання ў насяненным друку і падрыхтоўка да XII Сусветнага фестывалю моладзі і студэнтаў у Маскве.

Дакладчык падкрэсліў, што кожнага камсамольскага групу павінна працаваць пад дэвізам: «Кожнаму камсамольцу — канкрэтная справа». Трэба выкарыстаць фармальны падыход да даручэнняў і павесці барацьбу за канчатковы вынік, за іх эфектыўнасць. Задача камсамольскага актыву заключаецца ў паліяпшэнні выхавання маральных якасцей студэнта, адказнасці за свае справы і

ўчынкі перад калектывам. Не трэба таксама захапляцца паказнымі, розначымі на высокі эфект кампаніямі. Неабходна перш за ўсё сканцэнтравана намагацца на рабоце непасрэдна ў прыватных арганізацыях і камсамольскіх групах, дабівацца таго, каб кожны добрасумленна выконваў грамадскія даручэнні, прымаў самы актыўны ўдзел у жыцці сваёй арганізацыі. Ва ўніверсітэце многія групы — гэта дружыны, цікавыя калектывы, на рахунок якіх шмат спраў. Сярод іх гр. Г-51 істфіла, якая па выніках агляду на лепшую акадэмічную групу ў ВНУ заняла ў мінулым годзе першае месца ў распубліцы.

ІСТОТНАІ недапрабоўкі камітэта ЛКСМБ у справаздачным перыядзе з'яўлялася ісправядзенне палітфармацый. На ўсіх факультэтах агульнае недахопы: адсутнасць на занятках палітычнай карты свету, слабая падрыхтоўка палітфарматараў. Таму гэтую работу неабходна паліяпшаць. У дакладзе быў дадзены аналіз шэфскай работы камсамольскай арганізацыі ГДУ. Адзначаліся істотныя недахопы ў яе правядзенні. Някая работа ў падшэфных школах горада №№ 11, 27, 19 не праводзілі шэфскай сектары геалагічнага, матэматычнага факультэтаў. Камітэт камсамола не арганізаваў дакладную сістэму работы і

ў падшэфных домакіраўніцтвах. Таму неабходна стварыць адзіны педатрад, наладзіць належны кантроль за дзейнасцю педатрадаў на факультэтах, больш сур'ёзна падыходзіць да падбору кандыдатуры для шэфскай работы, каб сіоды не трапілі выпадковыя людзі.

У пастанове ЦК КПСС «Аб далейшым паліяпшэнні партыйнага кіраўніцтва камсамолам і павышэнні яго ролі ў камуністычным выхаванні моладзі» сказана ў прыватнасці аб тым, што неабходна ўдзяляць самую сур'ёзную ўвагу паліяпшэнню арганізацыі вольнага часу моладзі па месцу жыхарства, асабліва ў Інтэрнатах. Як адзначалася ў дакладзе, палітыка-выхаваўчая і культурна-масавая работа ў Інтэрнатах ГДУ, на жаль, жадае быць лепшай. У студэнцкім асяроддзі нярэдка выпадакі амаральных паводін, правапарушэнняў, п'янства, крадзяжу. Паўстае пытанне: чаму ж у Інтэрнатах, дзе працуюць клуб палітычнай і прававой прапаганды, праводзяцца традыцыйныя «Дні кафедр», вечары пытанняў і адказаў, нярэдка выпадакі парушэння сацыялістычнага супольнага жыцця?

РАЗАМ са становішчам у дзейнасці студэнцкіх будаўнічых атрадаў ГДУ ў трэцім працоўным семестры-84 былі недапрабоўкі. Аб іх гаварылася ў справаздачным дакладзе. З-за недастатковага кантакту камітэта ЛКСМБ, райкома камсамола з іспецыйнай па справах непаўналетніх былі сур'ёзныя недахопы пры рабоце СВА ГДУ з цяжкавыхоўваемымі падлеткамі. Мелі месца факты вялікаснага падбору байцоў студэнцкіх будаўнічых атрадаў, што прывяло да парушэнняў дысцыпліны, Статута УСВА ў такім апрадзе як «Праме-

тэй» з фізічнага факультэта і інш. Неабходна паліяпшыць падбор кіраўнікоў лінейных атрадаў, шукаць новыя формы і метады арганізацыі СВА.

У справаздачным перыядзе на пасяджэннях камітэта ЛКСМБ было разгледжана 45 персанальных спраў камсамольцаў. Гэта сведчыць аб тым, што многія мерапрыемствы, якія праводзіцца ва ўніверсітэце, не выконваюць сваю выхаваўчую функцыю. З 45 спраў — 23 разгледжаны за страту камсамольскіх дакументаў і 22 — за парушэнне дысцыпліны як працоўнай, так і выхавальнай. Камсамольцы Паддубны, Чырык, Паліяны, Ялоўна былі выключаны з радоў ВЛКСМ за амаральныя паводзіны. У. Іванов аб'яўлена строгае вымова з занясеннем ва ўточную картку за з'яўленне ў грамадскім месцы ў нецярпым стане. За страту камсамольскіх дакументаў панеслі спаганні камсамольцы М. Чудноўскі, Н. Шапавалава, А. Бабьна, С. Белкін. І зусім прыкры тое, што ва ўніверсітэце ёсць яшчэ камсамольцы, якія выконваюць рэлігійныя абрады.

Дрэнна быў наладжан кантроль і праверка за выкананнем статутных патрабаванняў камсамольцамі, якія панеслі спаганні. За справаздачным перыяд некалькі актывістаў была прааналізавана работа шмоль камсамольскага актыву. Аднак недахопаў ў яе дзейнасці яшчэ шмат.

У ЗАКЛЮЧЭННЕ дакладчык выказаў упэўненасць у тым, што новы састаў камітэта камсамола, камсамольцы ГДУ прыкладуць усе сілы і энергію для ўмацавання выхавальнай дысцыпліны, апэратыўнага рашэння актуальных пытанняў камсамольскага жыцця, павышэння адказнасці кожнага за даручаную справу.

3 выступленні у спрэчках

М. МАРЧАНКА,
начальнік штаба працоўных спраў
матэматычнага факультэта:

Матэматычны факультэт мае добрыя традыцыі ў студэнцкім будаўнічым руху. Але мы сутыкаемся з многімі цяжкасцямі, якія адмоўна ўплываюць на вынікі работы.

Курсавыя бюро і камітэт камсамола факультэта падвялі вынікі толькі добрых спраў СВА. Але мы не закранаем пытанні нізкіх паказчыкаў асобных атрадаў, не абмяркоўваем заўвагі, выказаныя ўдзельнікамі праверак СВА ў рабочы перыяд. Аб добрых справах студэнцкіх атрадаў расказваецца на старонках ўніверсітэцкай шматтыражнай газеты, у насяненным друку. А чаму б не абвясціць які-небудзь надзвычай атрад прааналізаваць сваю дзейнасць у падрыхтоўцы і рабочы перыяды, затым гэтыя матэрыялы абмеркаваць у групах і на сходках атрадаў, каб іншыя не паўтаралі іх памылкі?

Вынікі трэцяга працоўнага семестра паказваюць, што пераможцамі сацыялістычнага спаборніцтва становяцца атрады са стажам будатрадаўскага руху ў два, тры і больш гадоў. І жадаючы стаць байцамі менавіта гэтых атрадаў значна больш, таму што ёсць пэўная гарантыя ў поспеху. Аднак у нас не выдзелена ніякай работа з такімі «СВА-ветэранамі». Камітэту камсамола, штабу працоўных спраў неабходна звяртаць увагу на вынікі са сходкаў атрадаў, якія ўтрымліваюць рэкамендацыі камандзіра і камісара на наступны год. Для таго, каб добра падрыхтаваць камандзіраў СВА, якія выязджаюць з атрадам упершыню, штабу працоўных спраў ГДУ неабходна распрацаваць метадычны дапаможнік для кіраўнікоў СВА, каб яны мелі ўяўленне аб тым, які правільна склаці план работы атрада, выпісць насяненную газету і г. д.

Штаб працоўных спраў завяршае сваю работу ў момант ад'езду атрадаў па месцы дыскацыі. А асноўная ж работа СВА выконваецца ў рабочы перыяд. Таму, на мой погляд, ёсць сэнс стварыць ўніверсітэцкую зону будаўнічых атрадаў, узначальваемую штабам працоўных спраў. Ён жа ніхто іншы ведае свае абавязкі ў рабоце з атрадамі, таму пры неабходнасці акажа і належную дапамогу. Гэта не значыць, што ўсе СВА ГДУ будучы працараць у адной зоне. Туды ўводзіць толькі тыя атрады, у якіх пачынаецца першы працоўны семестр, і якім неабходна дапамога. А ў іншых вобласцях рэспублікі і за яе межы адрэацыя больш вопытных атрадаў, якія прайшлі загартоўку ў працоўных семестрах папярэдніх гадоў.

Т. РЭЎКО,
студэнтка эканамічнага факультэта:

Ва ўдасканалванні ідэалагічнай, палітычна-выхаваўчай работы сярод студэнцтва выключна вялікую ролю адгрывае Ленінскі залік. Ва ўніверсітэце прайшоў адзін дзень грамадска-палітычнай атэстацыі ўдзельнікаў Ленінскага заліку «Рашэнні XXVI з'езда КПСС — у жыццё!». На большасці факультэтаў яна прайшла на дастаткова высокім ідэйна-палітычным і арганізацыйным узроўні. Аднак за надбайныя адносіны да вучобы, за пропускі заняткаў без уважлівых прычын, за невыкананне грамадскіх даручэнняў у цэлым не атэставана 113 камсамольцаў. Паколькі атэстацыйная адзнака не ўплывае на размеркаванне стывенды, выдзяленне месца ў Інтэрнаце, гэта выклікае ў камсамольцаў безадказныя адносіны да выканання ўзятых абавязачнасцей асабістага комплекснага плана. Да таго ж, многія планы складаюцца фармальна: у іх адсутнічае канкрэтнасць. Часта камсамольцы бяруць абавязачнасць па вучуцэнню твораў класікаў марксізму-ленінізму, дакументаў партыі і ўрада, якія прадугледжаны вучэбнай праграмай і г. д. Таму тут камсамольцам павінны акажаць дапамогу камсоргі.

Камітэту камсамола ГДУ неабходна развіваць далей такое добрае пачынанне як калектывнае даручэнне. Ім можна стаць, напрыклад, ўдзел акадэмічнай групы ў рабоце педагогічнага ці апэратыўнага камсамольскага атрада ўніверсітэта і інш. Тады б кожны камсамольцаў быў зацікаўлены ў сваёй рабоце, былі б бачныя вынікі дзейнасці ўсяго калектыву.

У час грамадска-палітычнай атэстацыі выявілася недастатковая работа ідэйна-палітычных сэнтраў факультэтаў, у выніку чаго камсамольцы слаба арыентаваныя ў падзеях, якія адбываюцца ў нашай краіне і за мяжой. А ў ліку важнейшых задач ВЛКСМ, вызначаных пастановай ЦК КПСС «Аб далейшым паліяпшэнні партыйнага кіраўніцтва камсамолам і павышэнні яго ролі ў камуністычным выхаванні моладзі» стаіць задача фарміравання ў маладых людзей марксіска-ленінскага светапогляду, класовай свядомасці, непрымырэннасці да буржуазнай ідэалогіі. Распаўненню гэтай праблемы ў немалой ступені садзейнічала б такая форма загартоўкі юнакоў і дзяўчат як палітычныя клубы, дзе абмяркоўваюцца пытанні ўнутранай і знешняй палітыкі КПСС, міжнароднага жыцця. Камітэту ЛКСМБ, КіДу ўніверсітэта неабходна зрабіць усё для таго, каб стварыць такія клубы.

Новы састаў камітэта ЛКСМБ

АСПЕНКА Вячаслаў — сакратар камітэта камсамола ГДУ **ГАУРЫЛЮК Васіль** — студэнт 2-га курса эканамічнага факультэта, старшыня штаба «Камсамольскага пражэктара».

ГОЛІК Сяргей — асістэнт кафедры вылічальных машын і праграмавання.

ДЗЕМІДЗЕНКА Алег — асістэнт кафедры тэхнічных сродкаў апрацоўкі эканамічнай інфармацыі.

ДЗЯДКОВА Тацяна — студэнтка 2-га курса фізічнага факультэта.

ДРОЗД Аляксандр — студэнт 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ЕРМАКОВА Людміла — студэнтка 2-га курса эканамічнага факультэта.

ЗЯЦЬ Святлана — студэнтка 2-га курса матэматычнага факультэта.

КОЛТЫШАВА Надзежда — старшыня прафкома студэнтаў.

КРЫВЕЦ Алена — студэнтка 2-га курса фізічнага факультэта.

МАЙДАНОВІЧ Іна — студэнтка 3-га курса эканамічнага факультэта.

МАЦВЕЕУ Анатоць — студэнт 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ПРЫСКОКА Дамітрый — студэнт 3-га курса фізічнага факультэта.

САВЯНОК Эла — студэнтка 2-га курса матэматычнага факультэта.

СКАЧКОВА Зінаіда — студэнтка 3-га курса біялагічнага факультэта.

ФІСЮК Валянціна — студэнтка 3-га курса біялагічнага факультэта.

ФЯДОСЕНКА Сяргей — студэнт 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ХАТЫЛІВА Жава — студэнтка 3-га курса матэматычнага факультэта.

ЦЮНІНА Ірына — студэнтка 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ШАДІДУКОВА Ганна — намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ па арганізацыйнай рабоце, начальнік штаба працоўных спраў ГДУ.

ШІВЕЛЕВА Валянціна — нам. сакратара камітэта ЛКСМБ па ідэалагічнай рабоце.

ЭСМАНОВІЧ Ірына — студэнтка 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ЯНОУСКІ Антон — студэнт 2-га курса факультэта фізічнага выхавання.

Мы — інтэрнацыяналісты

Ужо 12 гадоў Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт абмяваецца будаўнічымі атрадамі з Вышэйшай сельскагаспадарчай школай у горадзе Чэшскія-Будзевічы. Не было выключэннем і гэтыя лета. У братнюю Чэхаслававію выязджаў будатрад «Дружба-84» гісторыка-філалагічнага факультэта.

З ЧЭШСКИХ - БУДЗЕВІЧ наш шлях ляжаў да дзяржаўнай граніцы Чэхаславакіі з Аўстрыяй. Там, у невялікім старажытным гарадку Новае Грады, і было месца дыпламаў будатрада «Дружба-84».

Кіраўнікі наваградскага дзяржгаса «Шумава» арганізавалі студэнтам цэлы сяброўскі рыём.

Разам са сваімі чэшскімі сябрамі гомельскія студэнты працавалі на будаўніцтве чатырохкватэрнага дома і жывёлагадоўчага комплексу ў мястэчку Жар і Горная Строчніца. Паміж студэнтамі і чэшскімі рабочымі складаліся прызныяны, сяброўскія адносіны, для якіх не існавала моўных перашкод, бо ў чэшскай і беларускай мовах ёсць шмат аднолькавых слоў. Такая атмасфера спрыяла зладжанай працы, якая атрымала самую высокую адзнаку дырэктары і партыйнай арганізацыі дзяржгаса.

У час працоўнага семестра многія байцы атрада паказалі вельмі добрыя працоўныя навыкі і ўмелую працу ў ролях муляраў і бетончыкаў. А такія байцы як Анатоль Шумілаў, Віктар Яцухна, Аляксандр Горбач, прымаючы ўдзел у працоўным семестры ў чэцверты раз, паказалі валоданне некалькімі будаўнічымі спецыяльнасцямі. Яны выконвалі многія будаўнічыя аперацыі разам з чэшскімі рабочымі на высокім прафесійным узроўні.

Не з'яўляліся навінкамі ў будатрадаўскім руху Таццяна Малацова, Лена Барсукова і чэшскія студэнты Хана Хавлічкова і Марыя Фойтлава. Леп-

ПАСЯБРАВАЛІ НАЗАЎСЁДЫ

шым будаўнічым калектывам павышка працоўнага семестра была прызнана брыгада Сяргея Несядзіравіча. Дарэчы, яна была лепшай і папярэднімі годамі, калі інтэрнацыянальны будатрад працаваў у в. Пакалюбічы Гомельскага раёна.

У заключны дзень кіраўнікі дзяржгаса выказалі многа цёплых слоў у адрас атрада. Начальнік будаўнічага аддзялення гаспадаркі таварыш Ян Стадлука адзначыў добрую якасць выкананых работ. У сваю чаргу намісар атрада Анатоль Швэль выказаў падзяку кіраўнікам гаспадаркі за выдатнае забеспячэнне студэнтаў фронтам работ.

Працоўны семестр на чэшскай зямлі надоўга застаецца ў памяці работ і дзюбач не толькі аднымі працоўнымі дасягненнямі.

Разнастайнай і цікавай была культурная праграма. Вадаў, самым багатым на ўражанні быў фестываль студэнцкіх будаўнічых аб'яўленняў з СССР, ЧССР, ГДР, БНР, ПНР у горадзе Лягенце, арганізаваны Чэшска-Будзевічымі аб'яўнкам ССМ. Праводзіліся спартыўныя спаборніцтвы, конкурсы мастацкай самадзейнасці. Фестываль скончыўся вечарам адпачынку, на якім гучалі песні на розных мовах. А калі нашы студэнты заспявалі «Кацюшу», увесь зал падхвілі яе, тое ж паўтарылася і пры выкананні «Падмаскоўных вечароў» і «Гімна дэмакратычнай моладзі».

Цікавай была экскурсія па дзяржгасу, арганізаваная дырэктары наваградскай гаспадаркі. Члены атрада бліжэй знаёміліся з умовамі працы і жыцця дзяржгаса, агляделі комплексы па адкорму буйной рагатай жывёлы, свіней, сучасную малочна-тварную ферму. Пра шматвяковую гісторыю горада студэнты ГДУ даведаліся з экспанатаў мясцовага краязнаўчага музея, які размясціўся ў сярэднявечным замку. Дарэчы, уцяя, у якой расказвалася аб утварэнні ГДР.

музеі знаходзіцца адзіная ў Чэхаславакіі ўнікальная экспазіцыя вырабаў з чорнага шкла, сакрот вытворчасці якога ведалі толькі майстры з горада Новае Грады.

Студэнты наведалі адзін з буйнейшых пасля Пражскага крамля замкавых комплексаў у Чэшскім Крумлаве. Гэты горад вядомы не толькі сваёй крэпасцю, пабудаванай у XIII стагоддзі, але і замкавым садом, адзіным у Еўропе тэатрам «Карусель», дзе адбываюцца славетныя паўднёвачэшскія фестывалі.

Спадбаліся студэнтам і экскурсіі ў горад-запаветнік Тржэбонь, у цэнтры якога захоўваецца помнікі сярэднявечнай архітэктуры.

Два дні, праведзеныя ў галоўным горадзе Паўднёвай Чэхіі — Чэшскіх-Будзевічах, былі насычаны шматлікімі экскурсіямі і знаёствамі з горадам. Да сённяшняга дня захоўваецца ў сваім першапачатковым выглядзе гістарычны цэнтр горада.

Дамінантай Чэшскіх-Будзевіч з'яўляецца рэнесансная Чорная вежа з галерэяй, створанай у сярэдзіне XVI стагоддзя.

З архітэктурных збудаванняў апошніх гадоў найбольш значным з'яўляецца помнік У. І. Лівіну на плошчы Першае Мая, буйным Музея гісторыі рэвалюцыйнага рабочага руху, гасцініца «Гомель».

Недалёка ад Чэшскіх-Будзевіч стаіць замак Глубока-над-Влтавай. Яго беласнежны палац узвышаецца над малюўнічай мясцовасцю на высокім берэзе ракі. У пакоях замка багата ўпрыгожаны інтэр'ер, каштоўныя калекцыі габеленаў. Студэнты з цікавасцю азнаёміліся з экспазіцыяй чэшскай карцінай галерэі, размешчанай у былым манежы замка.

З Чэшскіх-Будзевіч праз Пльзень наш шлях ляжаў ў Карлавы Вары — сусветна вядомы курорт. Там знаёміліся з гісторыяй узнікнення і развіцця горада, яго архітэктурнымі

помнікамі, а таксама адведлі славутай мінеральнай вады.

А потым была сталіца Чэхаславакіі — Прага. Яна паўстала перад намі ў сваім непаўторным выглядзе, з музеямі і плошчамі, мастамі праз Влтаву і ветлівымі добраахвотнымі прапановамі.

...Мы пакідалі Чэхаславакію з добрымі намерамі вярнуцца сюды яшчэ раз, бо тут заставаліся сябры, якія сардэчна запрашалі наведаць іх.

Добрыя ўспаміны аб мінулым леце, праведзеным у інтэрнацыянальным атрадзе «Дружба», назаўсёды застаюцца ў памяці студэнтаў гісторыка-філалагічнага факультэта. Гэтая паездка павердзіла, што дружба паміж саветскім і чэхаславакіім народамі, народжаная ў выпрабаванні ў гады сумеснай барацьбы з фашызмам, працягваецца і ў нашы дні.

Д. ПАЎЛІВІЦ, камандзір Інтэр СВА «Дружба-84».
М. БАЦЕЧА, баец атрада.

ПРЫСВЕЧАНЫ ГДР

Утварэнне 35 гадоў таму назад Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, першай нямецкай рабоча-сялянскай дзяржавы, стала паваротным пунктам у гісторыі нямецкага народа і Еўропы. Тым самым было ўнесена канчатковае рашэнне ў карысць сацыялізму і грамадства сапраўднай свабоды і дэмакратыі. У Саветскім Саюзе шырока адзначаецца юбілей дружалюбнага нямецкага народа. На працягу ўсяго кастрычніка ў нашай краіне праводзіліся вечары, мітынгі, канцэрты, прысвечаныя змяняльнай даце. У гарадах СССР знаходзіліся на гастролях праслаўленыя нямецкія тэатральныя і эстрадныя калектывы.

Камсамольская арганізацыя выкладчыкаў і супрацоўнікаў гісторыка-філалагічнага факультэта не засталася ў баку ад гэтых падзей. Камсамольцы кафедры нямецкай і французскай моў разам са студэнтамі груп Г-21 і Г-31 падрыхтавалі і правялі вечар на нямецкай мове. Адкрыла яго літаратурна-музычная кампазіцыя, у якой расказвалася аб утварэнні ГДР.

пра слаўных сыноў нямецкага народа Э. Тэльмана і В. Піна, пра барацьбу ГДР за мір. Вершы, песні, інсцэніроўка літаратурных твораў — усё арганічна спалучалася між сабой. Завершылася прапрама паказам слайдаў калекцыі Дрэздэнскай карцінай галерэі і славуцкай ГДР.

Вечар меў вялікае значэнне для выхавання ў студэнтаў пацудзі Інтэрнацыяналізму, цікавасці да жыцця і культуры братняй сацыялістычнай краіны.

Камсамольская арганізацыя выкладчыкаў і супрацоўнікаў гісторыка-філалагічнага факультэта не засталася ў баку ад гэтых падзей. Камсамольцы кафедры нямецкай і французскай моў разам са студэнтамі груп Г-21 і Г-31 падрыхтавалі і правялі вечар на нямецкай мове. Адкрыла яго літаратурна-музычная кампазіцыя, у якой расказвалася аб утварэнні ГДР.

пра слаўных сыноў нямецкага народа Э. Тэльмана і В. Піна, пра барацьбу ГДР за мір. Вершы, песні, інсцэніроўка літаратурных твораў — усё арганічна спалучалася між сабой. Завершылася прапрама паказам слайдаў калекцыі Дрэздэнскай карцінай галерэі і славуцкай ГДР.

Вечар меў вялікае значэнне для выхавання ў студэнтаў пацудзі Інтэрнацыяналізму, цікавасці да жыцця і культуры братняй сацыялістычнай краіны.

Камсамольская арганізацыя выкладчыкаў і супрацоўнікаў гісторыка-філалагічнага факультэта не засталася ў баку ад гэтых падзей. Камсамольцы кафедры нямецкай і французскай моў разам са студэнтамі груп Г-21 і Г-31 падрыхтавалі і правялі вечар на нямецкай мове. Адкрыла яго літаратурна-музычная кампазіцыя, у якой расказвалася аб утварэнні ГДР.

Т. ГАЎРЫЛЕНКА, член бюро камсамольскай арганізацыі выкладчыкаў і супрацоўнікаў гісторыка-філалагічнага факультэта.

Многія студэнты ўніверсітэта знаёмы з творчасцю пісьменніка В. Кандрэцэва. Літаратурны чытанні па яго творах прайшлі па падрыхтоўчым аддзяленні ГДУ, гутаркі аб яго творчасці — на гісторыка-філалагічным факультэце. Цяпер рыхтуюцца чытальніцкая канферэнцыя на матэрыял.

Спадыемся, што змешчаны ніжэй матэрыял аб ваеннай прозе Вячаслава Кандрэцэва выкліча цікавасць да творчасці саветскага пісьменніка і сярод студэнтаў іных факультэтаў ГДУ.

ГІМНА СУРОВАЯ ПРАЎДА ВАЙНЫ

Вячаслаў Леанідавіч Кандрэцэў — родам з пяхоты. «Памкаммузвода, камузвода, ротны», ён правёў паўтара года ў знясілавочных барах пад Ржэвам. Аб цяжкасці гэтых баёў успамінае маршал Ракасоўскі: «...У палках і дывізіях не хапала салдат, не хапала кулямэтаў, мінамэтаў, артылерыі, боепрыпасаў, танкаў заставаліся адзіны...». А Твардоўскі, які пабыў вясенню 1942 года пад Ржэвам, не змог даць у газету ніводнага радка, настолькі «горкімі да фізічнага болю ў сэрцы былі ўражанні».

Падзеі, аб якіх расказвае В. Кандрэцэў, адбываюцца на пятакі ржэўскай зямлі. Аб героі аповесці «Сашка» К. Сіманаў пісаў: «Гэта гісторыя чалавекі, які аказаўся ў самым цяжкім месцы і на самай цяжкай пасадзе — салдацкай».

Сашка змагаецца на перадавой. Ужо каторы тыдзень ён ходзіць побач са смерцю. З 150 чалавек у іх «бітай-перабітай» роце засталася 13. А тут яшчэ не хапае боепрыпасаў, прадуктаў харчавання і грэба вытрымаць не толькі пагрозу смерці, але і быт, неймаверна цяжкі. Ад-

нак як ні складана Сашку, ён не страчвае багатую чалавечнасць сваёй душы. Сам, амаль босы, дабывае валянін не для сябе — для ротнага.

Параны, вяртаецца ў роту праз небяспечную, добра прыстраляную немцамі зону, каб пакінуць таварышам аўтамат. Дабывае такога неабходнага «языка», але ніколі не адчувае, што здзейсніў гераічны ўчынак.

Жорсткі механізм вайны не падаваў у ім мыслычага чалавекі. Бацьчы Сашка ведаючы камандзіраў, але разумеў усё, асэнсваючы жыццё ўсебакова, мудра.

Герой аповесці «Сашка» не прудуманы аўтарам у адпаведнасці з цудоўнымі ідэаламі, а знойдзены сярод байцоў, якія змагаліся на палях Вялікай Айчыннай вайны.

Пасля аповесці «Сашка» В. Кандрэцэў піша чатыры аповесці і шэсць апаўяданняў — кнігу «Ржэўскай прозы». Гэтыя творы звязаны часам, адзіным месцам дзеяння. Нібы прастаючы адно ў аднаго, яны ствараюць шматпланавую эпічную карціну Вялікай Айчыннай вайны.

Прадвасенны час адлост-

роўвае апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

павядае аб апаўяданне «На сто пятым кіламетры». Няўдачы першых дзён вайны — апаўяданне «Боркіны пляхадарогі». У самы гарачы час атакі пераносіць чытача апаўяданне «На Аўсянінківым полі» і апошчэ «Сельжару-скі тракт». Падзеі апошчэ «Водпуск па раненню» рас-

Н. КАПШАЙ, загадчыца сектара ідэаінфармацыйнага выхавання бібліятэкі ГДУ.

У адным з папярэдніх нумароў газеты «Гомельскі ўніверсітэт» былі змешчаны нагадкі студэнта геалагічнага факультэта Сяргея Коваля аб вытворчай практыцы чацвёртакурснікаў геафака на Далёкім Усходзе.

Сёння на старонках шматгаражкі — чарговы расказ С. Коваля аб вялікай, але поўнай рамантыкі прафесіі геолога.

КРАЙ СУРОВЫ, КРАЙ НЕПАЎТОРНЫ

Праглядаю фотаздымкі, прывезеныя з практыкі на Далёкім Усходзе. Вось адзін з іх, на першы погляд нічым, здаецца, не прыцягвае увагу: палатка на фоне зімовага пейзажу (фота ўверсе). Але, калі ўлічыць, што гэты здымак быў зроблены ў самай сярэдзіне лета, усё стане адразу зразумелым, Далёкі Усход — край суровы, такі «сюрпрызы» надвор'я тут не рэдкасць.

Мы працавалі ў чатырох на даволі цяжкім і аддаленым ад асноўнага лагера геологаў участку. Мала таго, што дождж змяняў сонца па шэсць разоў у суткі і на кожным кроку мы сустракалі сляды мядзведзя. Да ўсіх бед і нашай адарванасці ад свету (з якой мы «змагаліся» паспяхова вялікімі жартамі і тумарам) на нашы галовы ўжо не ўпершыню за лета зваліўся самы звычайны снег. Але і тады мы не падалі духам, ратуючыся ад холаду каля печкі, з трубы якой пастаянна ішоў белы дымок.

З-за непагадзі дастаўка хлеба была спынена ўжо некалькі дзён. Але аднойчы мы выпадкова адшукалі ў сваіх запасах буханку хлеба, якая ўжо моцна зачарствела. Мы паспраба-

валі разрэзаць яе нажом — беспаспяхова. Давялося ўзяць замест нажа сякеру, якой мы акуратна «разрэзалі» хлеб на кавалкі.

Белы снег пазбавіў курапатак і зайцаў натуральнага ўкрыцця. Цяпер, выглядаючы для свайго далейшага жыцця вельмі рызыкаўна на белым фоне, зьявілі і птушкі справавалі хаванца пад сагнутыя ад снегу галіны кустоў. Суровасць мясцовага клімату адчуваецца ва ўсім. Звычайныя палаткі, якія мы ў роднай Беларусі ўмацоўвалі калямі, там ставяць на каркас з тонкіх дрэваў таму, што калас забіцця куды — пад імчом лёд (фота 2). Мерзлата прымушае карэнні лістоўніц расці паралельна зямлі, яны нібы распаўзаюцца ў бакі ад ствала і стойчы прама на лёдзе «умураюцца» яшчэ і расці. Адзін з сувеніраў, які мы прывезлі з Калыму — эрэз лістоўніцы дыяметрам 8 сантыметраў, узрост якой — больш 70 гадоў.

Праз чатыры дні снег поўнасоў растаў. Процьма вялікіх па памерах і галодных камароў з асаблівым стараннем прынялася за сваю работу. Адзін вопытны стары геолог расказаў нам аб тых далёкіх часах, калі сродкаў аховы ад камароў яшчэ не было. А яны так надакучвалі, што даводзілася мазаць твар і рукі салідолам. Ён, канешне, не аддужываў насякомых. Але тыя, прыліпалі на мазь і «думалі» ўжо не аб тым, як укусіць, а каб вырабна з такога незвычайнага палону. Цяпер жа ў геологаў — шмат сродкаў ад надакучлівых насякомых.

Калі мы адляталі дадому ў сваю родную Беларусь, мы з сумаем развіталіся з краем, да якога паспелі прывыкнуць, які палобілі. А ў нашых сэрцах заставалася надзея, што мы вярнемся сюды яшчэ неаднойчы.

С. КОВАЛЯ,
студэнт 4-га курса геафака.
Фота аўтара.

Штрыхі да восені РАЗВІТАННЕ

Яна ішла няспешна, затуліўшыся ў махровы шалік, прыціскаючы да твару кляновы ліст. На вуліцы, як штодня, гулі аўтамашыны, скрыгаталі доўгія «бусы» тралейбусаў ад электрычнаю дротавую дарогу. Усе было як звычайна. Так, не больш і не менш. Здаецца, як учора, і пазачора, і равей.

З прыдарожных таполяў і ліп абсыпаліся, прыхопленыя першым марозам, лісты. Над галавой сцяліліся набрызваныя вільгатыя хмары, з якіх сыпаліся дажджынікі, прымушаючы пешаходаў раскрасіваць парасоны. Яна ж не звяртала на дождж увагі, і ён, нібы шнадуочы дзяўчыну, прыцхаў і зніаў на нейкі час увуюле.

Яна ішла, здаецца, забытая ўсім, а кляновы ліст, быццам рука сярба лашчыла шыку, па якой каціліся ці то дажджынікі, ці то слёзы. Які туд разабраць? Ды і ці граба?

Вунь з пераспелых гронка рабіны, ад якіх ломіцца галлё, таксама капаюць кроплі, адчайна разбываюцца аб цвёрдыя насціл тратуара, сціраюцца падэшвамі — ну і што?

Толькі рэдкаі стрэчэння не даўменна незразумелымі позірамі айдвалі дзяўчыну, яшчэ раз азірнуўшыся з-пад парасона на яе, беглі далей. Якая ім справа да прамойлай пад дажджом дзяўчыны, да чымазьяленага шаліка на яе плячах, да сардэчнай самоты? У іх хапае сваіх турбот і спраў.

А яна ішла нікога не заўважаючы навокал. У вушах гучаў марш «Развітанне славіянікі». Перад вачамі ж твар Яго — кахананага.

...Расчынілася вялікая брама, захрыпелі рэпрадуктар на цагляным вулце ваенкамата, сэрца сіцснудася ад незразумелага болу. І вось, у апошнюю хвіліну, яна заўважыла яго стрываваю галаву за вакном аўтобуса. Разгублена ўсмішка. Рука, як гэты кляновы ліст, што ў яе каля твару, на шліе ванна. Такі нявызнычы без чорнай чупрыны, ён зараз быў для яе бліжэй і далёкім, жадыным і недасягалымым. Вусны нешта шапталі. Толькі што? Вакон жывой сцяной стаялі дзесяткі, сотні праводзячых. Усе крываці, махалі рукамі, нешта імкнуліся запяцаць. Толькі яна разгублена маўчала, не зводзячы вачэй з яго.

Аўтобус выраваўся з палону праводзячых, пакаціў па дарозе. Магутнай хваляй праводзячыя нікнуліся на тралейбусны прыпынак. А яна? Яна навалі пайшла па той вуліцы, па тым тратуары, па якім да гэтага не адзін вечар праходзілі яны разам.

А. КАЗЛОЎ,
студэнт гр. БР-52
гісторыка-філалагічнага факультэта.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Конкурс «Ану, першакурснікі!» ЖАНРЫ — САМЫЯ РАЗНАСТАЙНЫЯ

Вечарам 3 лістапада доўга гарэла святло ў актавай зале ўніверсітэта. Толькі што закончыўся агульнаўніверсітэцкі конкурс «Ану, першакурснікі!» — канцэртны марафон, які працягваўся сем гадзін. Здавалася, што ўсе хваляванні ўжо ззяду. Але напружанне не спадала.

І вось настаў доўгачаканы момант. Член журы конкурсу, старшыня прафкома студэнтаў Н. І. Колтышава абвясціла вынікі. Першае месца занялі першакурснікі матэматычнага факультэта, другое — гістфіла, на трэцім — будучыя эканамісты. Чацвёртае месца дасталася біёлагам. Пятае і шостае месцы падзялілі фізікі і факультэт фізвыхавання. На апошнім — геафак.

У праграме матэматыкаў песні змянялі адна другую. Асабліва ўсім спадабаліся песні «Дзеці Хатыні», «Памяць», «Святліца». Высока ацэнены

журы эстрады танец «Дыска». Лепшымі выканаўцамі былі прызнаны першакурснікі матфана С. Касаева, А. Шаўцова, Л. Міхайленка.

Разнастайнай была праграма гісторыка-філалагічнага факультэта. Жартаўлівы танец «Волжская сур'езная» прызнаны лепшым народным танцам (на адымку). Пераможцаў стаў дуэт у саставе Ірыны Цюфяевай і Сяргея Паспелава, які выканаў песню «Непагадзь». Адзначана выступленне вакальнай групы Яна прадставіла на конкурс песню «Зіма 42-га года».

Дастаткова роўным было выступленне на конкурсе будучыя эканамістаў. Іх праграма наясла тэматычны характар: прысвячалася 40-годдзю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне. Журы адзначыла выканаўчае майстэрства А. Цыбіна і А. Мяжніцкавай за чытанне верша С. Лаубе «Сокал, я незабудка!»

Яны ж прызнаны лепшымі выдучымі конкурсу. Танец «Нацюрн» у выкананні В. Галавіной і І. Паньковай прызнаны лепшым сярод прадстаўленых на конкурс. Высока ацэнена літаратурна-музычная кампазіцыя «Адукуль ты, маладосць?», «Мы — за мір».

Трэба адзначыць як крок наперад выступленне першакурснікаў біяфака. Цыркавы нумар «Эквілібр» у выкананні Р. Ях'яева выклікаў сапраўдную аваяцію ў глядзельнай зале. У ліку лепшых нумароў будучых біёлагаў — сцэнка з жыцця насякомых «Шмялі». Яе выканалі Э. Цуранкоў і В. Сайчук. За эстрады танец граматай адзначана Волга Кабыланска.

Арыгінальным было выступленне першакурснікаў фізічнага факультэта. Яны паказалі зняты ім аматарскі фільм аб студэнцкім жыцці. Журы прызнала лепшымі нумарамі праграмы выступленне ансамбля «Мікра», фартэп'яны і скрыпачны дуэт у складзе С. Кучанавай і А. Балакінай. Леп-

шай чытальніцай названа Н. Кышшава, якая выканала верш М. Ястрэна «Заклік».

Нядрэнную праграму прадставіў факультэт фізвыхавання. Заслугоўвае станоўчай ацэнкі той факт, што з невялікага кантыненту першакурснікаў — толькі 25 чалавек, была складзена праграма, разнастайная па жанрах. Гімнастычны нумар у выкананні В. Караткевіча, народны танец студэнцкіх мінішчыры, якія працягваюць С. Смірною, заваявалі прыхільнасць у глядачоў і журы. Як лепшае адзначана таксама выступленне І. Віднюка, які іграў на баяне. Няўдача напаткала будучых геологаў. Іх праграма, як кажуць, не вытрымлівала ніякай крытыкі.

Пераможцы агляду-конкурсу ўзнагароджаны граматамі камітэта камсамола і прафкома студэнтаў ГДУ, памятнымі падарункамі.

**І. НЕШЫК,
А. ЛАЎРЫНЕНКА,**
члены прэс-цэнтра эканамічнага факультэта.
Фота У. Чысціка.

ІНФАРМАЦЫЙНЫ АДДЕЛ ТСН ПАВЕДАМЛЯЕ

У фільмацкую лабараторыю ТСН універсітэта паступілі новыя вучэбныя фільмы:
Методыка навучання і ўдасканалвання тэхнікі бегу на 110 м з бар'ерамі. 2 часткі, 16 мм, чорна-белы.
Асновы галаграфіі — 2 часткі, каляровы, 16 мм. Абсталёванне для вытворчасці электроннай тэхнікі. 2 часткі, 16 мм, ч/б.
Дыфузійныя з'явы. 1 частка, 16 мм, каляровы.
Сувязі ў механіцы. 2 часткі, 16 мм, ч/б.
Пераходны перыяд ад капіталізму да сацыялізму. 2 часткі, 16 мм, ч/б.
Працэс мастацкай творчасці. 3 часткі, 16 мм, каляровы.
Фільмы можна заказаць у лабараторыі 1-10 першага корпусу ГДУ.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат гісторыка-філалагічнага факультэта, кафедра беларускай літаратуры выказваюць глыбокае спачуванне дацэнту гэтай кафедры **СМЫКОўСКАЙ** Валодзіцы Івануўне з выпадку напаткаўшага яе гора — смерці БАЦЬКІ.

Дэканат, прафбіро, увесць калектыў эканамічнага факультэта выказваюць глыбокае спачуванне сакарату дэканата **АЛІМАВАЙ** Тамары Ільінічыне з выпадку напаткаўшага яе выліка гора — заўчаснай смерці МУЖА.